

Specialnummer

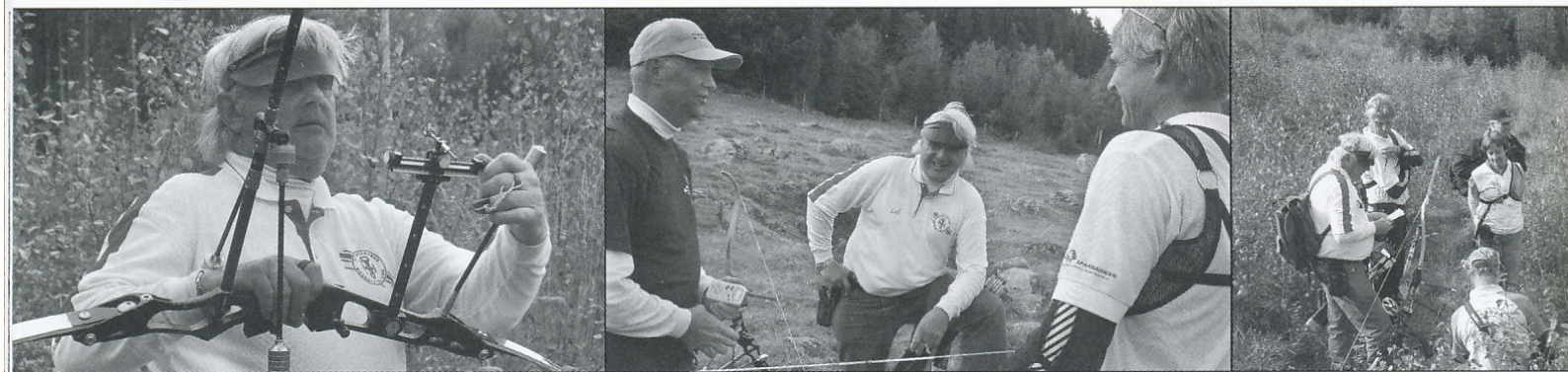


Månadens reportage: Leif Janson går i pension efter 31 år som Generalsekreterare.

© Tidskriften  
 **BÅGSKYTTE**

Årgång 59 nr 4 2006

Organ för Svenska Bågskytteförbundet



## Leif Janson - avgående Generalsekreterare efter 30 år.

Ibland händer det att någon återkommer på omslaget av en eller annan anledning, Göran Bjerendal och Sigrid Johansson har varit med två gånger. Nu är det Leif Jansons tur i samband med att han går i pension. Bågtillverkning hos Björn Bengtson, FITA-ledamot och Generalsekreterare är några områden som denne, får man säga energiske man, hunnit med sedan mitten av 50-talet.

**D**et började på Råsunda stadion 1953. – Farsan och jag var på fotboll tillsammans och före matchen hade man uppvisning i bågskytte, börjar Leif. – Det var Lars Ekegren och Hans Deutgen som åkte land och rike runt med sina uppvisningar. – Jag tror att dom startade ett 50-tal bågskytteklubbar på det sättet, säger Leif.

- Jag såg inte hur dom träffade, det var inte det jag tyckte var fascinerande utan det var hur pilen flög genom luften som hakade tag i mig, jag var 12 år minns Leif. Efter matchen sprang jag ut för att göra en egen båge av hassel. Det var en sådan båge som grabbar brukar göra.

- År 1954 började jag i BK Silverpilarna och 1955 vann jag min första tävling. – Det gick bra i början så bra att jag 1957 lyckades vinna JSM. – Det gjordes mycket kul både på träning och tävling, det var skojskjutningar och lite udda grejer på träning och efter tävlingarna hade vi "korvskjutning" säger Leif och skrattar. – Jag upplevde då att bågskyttet var mera känt hos allmänheten än vad det är idag. – När jag vann JSM berättade man om det på TT i radion, mina föräldrar hörde det och åkte ned till centralstationen där dom mötte mig med blommor när jag steg av tåget.

### Bågtillverkning hos Björn Bengtson

På den tiden var det stålbågen och stålpilar som gällde. – Men, säger Leif, även om utvecklingen kom snabbt



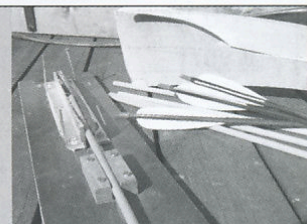
### UTBILDNING

- Började på 60-talet med RF-arrangerade ungdomsledarkurser på Bosön. SBF bad att jag skulle komma dit och prata.



### BÅGAR o PILAR

- 1958 gjorde vi en båge som Stig Tysell vann Tavel-VM med efterfrågan blev enorm över en natt.



### GENERALSEKR.

- Förutom posten som GS jobbade jag i början som landslagstränare. Hade stor nytta av mina materielerfarenheter.





var nog den allmänna uppfattningen den att man ändå kommit ganska långt. – Många började med att använda cederpilar i skogsskyttet och under 50-talet inleddes också tillverkningen av bågar med glasfiber. Glasfiber består av en massa långa trådar där emulsionen, eller limmet som håller ihop glasfibertrådarna, hade stor betydelse. – Man kan säga att nu fick man möjlighet att bygga konstruktioner som man tidigare bara kunnat göra med horn. – Men det var inte lätt, vår svenska Rydbåge fick stor problem i sin egen tillverkning. Bågarna gick av. – De första rekurvbågarna, berättar Leif, hade så kallade fasta rekurver. – Det var en rak båge med en kort rekurv så hårt laminerade att man fick en hävarm. – När man drar i en rak båge kommer lemtopparna att närma sig varandra, så blir det inte med en rekurvbåge. – Tack vare glasfibern började man ganska snart att tillverka arbetande rekurver.

Jag träffade Björn Bengtson på någon tävling 1955, berättar Leif

och som nybliven juniormästare 1957 sköt vi en del tävlingar tillsammans. Han undrade om jag vill börja jobba med honom vilket förstas var lockande. – Ett kort tag jobbade jag på posten dagtid och med att tillverka bågar hos Björn på kvällarna. – Efter VM i Bryssel 1958 skrevs det massor i tidningarna. – Det blev ”rivstart”, alla skulle ha den nya Björnbågen och när det var som mest hade Björn flera verkstäder igång. – Det var framför allt bågar och pilar som tillverkades. – Vi hade generalagenturen på aluminiumpilar från Easton och eftersom det nya materialet gick mycket bättre än de gamla stålpilarna vill alla ha sådana. – Vi tillverkade färdiga pilar till Sandviken, tidigare tillverkare av stålbågar och stålpilar, och många återförsäljare som på den tiden även var sportaffärerna som sålde bågar och pilar.

### Stabila bågar

- Björn hade en kontakt som jobbade med att gallra i Stockholms parker och som försåg oss med det trä som behövdes. – Det var lönn, alm och ask. – Under hela den tid som jag jobbade med detta fram till 1974 pågick ett ständigt utveck-

lingsarbete. – Ibland, säger Leif, kunde landslagskyttarna säga att nu kan väl inte bågarna bli bättre, då experimenterade vi redan med nästa steg.

- Vår teori var att bygga en stadig båge som man kunde skjuta med även om fingrarna var kalla och tekniken lite sämre än hos dom bästa. – Konkurrenterna gjorde bågar som var mjuka och skönare att dra. Men de var känsligare det var många som lurade sig på det.

- Vi höll även på med ”känslomässiga” mätningar där landslagskyttarna fick skjuta och lämna utlåtanden. – Andra mätningar vi sysslade med var rekurvens uträtning och dragkurvor.

– I kombination mellan de tekniska och känslomässiga mätningarna kom vi fram till olika utvecklingssteg.

- Jag pluggade till ingenjör samtidigt och jag var ofta på trätekniska institutet för att göra tester av olika slag, hållfasthet och sådant. – Vi importerade också en massa exotiska träslag som beefwood, purpelheart, jakaranda, lemmonwood, bubinga och det fanns många träslag som också inom sin familj hade olika karaktärsdrag.



## Fakta

**Bor:**

Kungsängen, 30 km nordväst om Stockholm.

**Familj:**

Fru och en dotter samt två döttrar sedan tidigare.

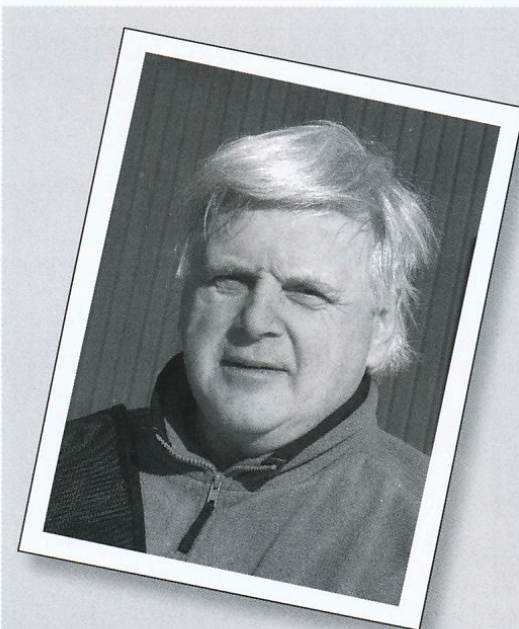
**Meriter:**

JSM-guld 1957, vann det mesta i början. Som ”gubbe” har ha vunnit en hel del SM. I Västerås sköt han 295 av 300 möjliga på en 20-måls jaktbana, det är det inte många som gjort det sedan dess.

**Kul med bågskytte:** Att träffa gamla kompisar

**Förr och nu:**

- Tävlingsinstinkten fanns även då men det var många fler som var med för att det var kul att skjuta. – Det var lättare att få folk till tävling då, idag är det krångligare både att arrangera och att få folk till själva tävlingen med licenser och annat, även om just licensen är något bra. – Den klassiska stilen var störst och då det inte fanns någon klicker uppstod det en mängd olika skjuttekniker för att klara av detta. – Av den anledningen tappade vi många skyttar eftersom många inte klarade av att ens skjuta iväg pilarna.



- Vi började senare att använda Ebenholtz i handtaget, som därmed inte sviktade i skottet. - Detta tillsammans med det nya strängmaterialet kevlar gjorde att vi fick väldigt snabba bågar och tjänade energi tack vare just Ebenholtz i handtaget. - Jag kommer ihåg att man på Casco sa att det inte gick att limma Ebenholtz men vi löste det också.

- Verksamheten var i full gång och det anställdes folk efter hand i flera lokaler. - Björn började jobba med en "snäpp-on-nock" som fick stor betydelse. - Det var en gammal medeltida konstruktion som Björn designade om i plast.

#### Generalsekreteraren

Leif började som Generalsekreterare på bågskytteförbundet i februari 1975. - Det blev att åka till Alingsås och flytta kansliet till Kungsängen efter den framlidne Arne Björkman. En GS skall vara sekreterare i styrelsen och på årsstämman. - Därutöver skall man vara VD för anställda och leda verksamheten samt hålla i kontakterna med RF,

SOK, Pool2Tusen, SISU, SHIF, FITA, EMAU och NBU. - Utöver detta blev det att hålla kontakterna med föreningar och distrikt. - Jag har även haft hand om förbundets utbildning praktiskt.

*- Är det viktigt för ett förbund att synas bland de andra förbunden och beslutsfattarna?*

- Det är en förutsättning för att kunna ta kliv framåt i utvecklingen, säger Leif. - Det duger inte att lilla bågskytteförbundet sitter i sin egen kammare och uppfinnar hjulet. - Men det är möten nästan varenda vecka och det blir en stor belastning för ett litet förbund.

#### Ledamot i FITA

*- Berätta om din tid som ledamot i FITA:s styrelse?*

- Anledningen till att jag kom in var att Italien, Storbritannien och Sovjetunionen tyckte att jag gjorde bra jobb ute på tävlingarna och hade bra synpunkter. Det var de som föreslog min kandidatur. - Tyvärr ansåg man i Sverige att bågskytte skulle man sköta inom landet och inte i kontakt med övriga länder.

Det kan jag förstå, att ett litet förbund knappast har råd att undvara en anställd. Nu var det knappast så att det blev så många möten inom FITA, det mesta sköttes från arbetsplatsen via brev och telefon. Det gick bra och förhoppningsvis har vi haft nytta av den tid jag satt i FITA:s styrelse. FITA har utvecklats mycket sedan den tid jag började mitt styrelsejobb där. Det var en del gubbmentalitet och ekonomisk makt som gällde. Domarna var otrevliga och tuffa utan orsak. Numera gäller ett vänligare bågskytte, vänlighet mot alla som kommer i kontakt med sporten.

#### Utbildning

- Förr var det mycket mer allmänt om idrott i utbildningen nu är det idrottsspecifikt, sådant som bara gäller oss.

*- Var kunskapsnivån bättre förr?*

- på 80-talet var vi i absolut världsklass, det var en grupp skyttar som tränade mycket och även var starka rent fysiskt. - Känner att vi har en mindre bredd idag när samma antal människor skall spridas ut på fler discipliner och ronder.

### Svenska Bågskytteförbundet

Text: Leif Janson och PeO Gunnars

**K**om ihåg att anmäla dig redan nu till SBF:s Högre Tränarutbildning, HTU, kurs 4, som preliminärt ska hållas den andra helgen i november 2006 med första delen. Den andra delen kommer att hållas i mars 2007. Därefter kallas de som genomfört sitt examensarbete till tränarkonferenser.

Grundkraven är att du har studerat steg-1 och steg-2 eller motsvarande utbildning i Bågskyttegymnasiet, Landsdelsgrupperna eller i landslagssamlingar.

Tala gärna med någon som just nu studerar vår älskade sport i HTU och fråga vad det tycker om HTU.

Välkommen att anmäla dig till HTU på adress:  
leif.janson@bagsskytte.se.

### Tacksamt emottaget!

Andreas Mowitz, Lindome BK sänder stort tack till Bågens Väpnare för det stipendium han tilldelats.

#### Jubilerande klubbar

Skövde BSK	22/2	55 år
Växjö AIF	25/2	65 år
Tyresö BS	26/2	35 år
BSK Uven	1/3	50 år
Rumskulla GOIF4/3		10 år
Trelleborgs BSK	12/3	50 år

Grattis!